

DECIZIE

26 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru, Nicolae Clima

examinînd recursul declarat de către Smochin Marcel,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Acristinei
împotriva lui Smochin Marcel, Smochin Tamara și notarul privat Stog Maria cu
privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului și a
contractului de donație a imobilului, revendicarea imobilului din posesia
nelegitimă străină și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, prin
care cererea de apel declarată de către Smochin Marcel împotriva hotărîrii
Judecătoriei Cimișlia din 09 noiembrie 2009 a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La data de 12.02.2009, reclamanta Raisa Acristinei a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Marcel Smochin, a Tamarei Smochin și a
notarului privat Stog Maria cu privire la declararea nulității contractului de
vânzare-cumpărare a imobilului și a contractului de donație a imobilului,
revendicarea imobilului din posesia nelegitimă străină și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta Raisa Acristinei a indicat că, la 11
noiembrie 2008 a sosit din Italia și a aflat că casa de locuit din str. Donici,17, or.
Cimișlia, ce-i aparține cu drept de proprietate, a fost înstrăinată de către ea lui
Marcel Smochin, fiind încheiat contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din
03 octombrie 2008. Acest contract a fost autentificat la biroul notarului privat
Măria Stog.

Consideră că înstrăinarea imobilului a fost efectuată contrar prevederilor art.
art. 195, 199, 666 și 753 din Codul civil.

La 03 octombrie 2008 reclamanta se afla peste hotarele Republicii Moldova
și, prin urmare, ea nu a putut să încheie cu pîrîtul contractul de vânzare-cumpărare
a imobilului. Totodată, pîrîtul nici nu i-a achitat costul imobilului.

În afară de aceasta, conform contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 03 octombrie 2008, vânzătorul își rezervă dreptul de răscumpărare al imobilului vândut în termen de șase luni de la data autentificării contractului.

Pîrîtul, însă, la 09.12.2008, încălcînd condiția menționată, a donat casa de locuit din str. Donici, 17, orașul Cimișlia mamei sale, Tamara Smochin, încheind cu ultima un contract de donație.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din 03.10.2008 și contractul de donație a imobilului din 09.12.2008 sunt acte juridice ce contravin legii. Ambele contracte au fost autentificate de notarul privat Măria Stog, cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la notariat.

Reclamanta solicită declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului încheiat între ea și Marcel Smochin la 03.10.2008 și a contractului de donație a imobilului încheiat între Marcel Smochin și Tamara Smochin la 09.12.2008 și revendicarea casei de locuit din str. Donici, 17, orașul Cimișlia din posesia nelegitimă a Tamarei Smochin și încasarea de la notarul privat Maria Stog a sumei de 100000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral și de la pîrîți a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 09.11.2009 acțiunea a fost admisă. A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din str. A. Donici, 17, or. Cimișlia, încheiat între Raisa Acristinei și Marcel Smochin la 03 octombrie 2008, a fost declarat nul contractul de donație a imobilului din str. A. Donici, 17, or. Cimișlia, încheiat între Marcel Smochin și Tamara Smochin la 09 decembrie 2008, a fost revendicat Raisei Acristinei imobilul din str. A. Donici, 17, or. Cimișlia, aflat în posesia Tamarei Smochin și a fost încasat de la Marcel Smochin în beneficiul Raisei Acristinei cheltuielile de judecată în sumă de 600 lei, de la Marcel Smochin în beneficiul statutului taxa de stat în sumă de 9250,38 lei, de la Marcel Smochin și Tamara Smochin în beneficiul statutului taxa de stat însuma de 6604,23 lei și de la Tamara Smochin în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 6604,23 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.04.2010 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Marcel Smochin, fiindu-i acordat termen pentru plata taxei de stat în sumă de 6937 lei pînă la 18 mai 2010.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.11.2010 a fost restituită cererea de apel depusă de către Marcel Smochin.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15.02.2012 a fost respins recursul declarat de către Tamara Smochin, iar recursul declarat de către Marcel Smochin a fost admis, fiind casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.11.2010, cu restituirea pricinii spre judecare la Curtea de Apel Chișinău din faza acordării termenului pentru achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.10.2012 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Marcel Smochin, fiindu-i acordat termen pentru plata taxei de stat în sumă de 6244 lei pînă la 13.11.2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.11.2012 a fost restituită cererea de apel depusă de către Marcel Smochin.

În dezacord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.11.2012, Smochin Marcel, la data de 19.02.2013 a declarat recurs, solicitînd, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel, contrar normelor de procedură, nu a examinat cererea înaintată de către recurentul Smochin Marcel la data de 12.11.2012, prin care a solicitat recuzarea completului de judecatori Domnica Manole, Nina Traciuc și Boris Bîrcă. Prin urmare, încheierea instanței de apel din 13.11.2012, adoptată de completul de judecatori sus-indicat este ilegală.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurentul Smochin Marcel a încheierii instanței de apel din 13.11.2012, expediată conform scrisorii de însoțire din 28.11.2012, (f.d.26, vol.II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecatori, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.10.2012 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Marcel Smochin, fiindu-i acordat termen pentru plata taxei de stat în sumă de 6244 lei pînă la 13.11.2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.11.2012 a fost restituită cererea de apel depusă de către Marcel Smochin împotriva hotărîrii Judecătoriei Cimișlia din 09.11.2009.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) și (2) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), survin consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care reglementează restituirea cererii de apel.

Instanța de recurs remarcă că prevederile enunțate își au puterea legală și necesită a fi aplicate la faza de primire a cererii și apel, respectiv pînă la pregătirea pricinii către dezbaterile judiciare, ceea ce este prevăzut de art. 370 CPC.

Însă, la caz se constată că, la data de 12.11.2012, recurentul Smochin Marcel a depus o cerere, prin care a declarat recuzarea completului de judecată, compus din judecătorii: Domnica Manole, Nina Traciuc și Boris Bîrcă pe motivul participării anterioare a acestora din urmă la examinarea pricinii civile, în care recurentul Smochin Marcel este parte.

Conform art. 50 alin. (1) lit. d) CPC, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă.

Iar, potrivit dispoziției art. 53 alin. (1), (2) și (5) CPC, propunerea de recuzare se examinează de instanța sesizată cu acțiunea. Instanța audiază persoana a cărei recuzare se solicită, dacă aceasta dorește să dea explicații, și ascultă opinia participanților la proces. Nu se admite interogarea ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare, nici efectuarea unor acte de procedură.

Recuzarea judecătorului se hotărăște, în lipsa acestuia, de un alt judecător sau de un alt complet de judecată, de regulă în aceeași zi.

Instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decît o dată cu fondul hotărîrii sau al deciziei.

Reieșind din circumstanțele enunțate, instanța de recurs remarcă că, acțiunea instanței de apel privind dispunerea restituirii cererii de apel declarată de Smochin Marcel, fără a fi soluționată cererea de recuzare a completului de judecată respectiv, contravine normelor legale de procedură sus-indicate.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului Smochin Marcel de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sînt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina spre judecare la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Smochin Marcel.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Acristinei împotriva lui Smochin Marcel, Smochin Tamara și notarul privat Stog Maria cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului și a contractului de donație a imobilului, revendicarea imobilului din posesia

nelegitimă străină și repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre judecarea la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Nicolae Clima